

Osallistuvaa budjetointia lasten ja nuorten käyttöön koskeva valtuustoaloite

488/02.02.00/2022

KV 03.10.2022 § 70

Valtuutettu Johanna Häggman luki allekirjoittamansa osallistuvaa budjetointia lasten ja nuorten käyttöön koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan Sitä voidaan toteuttaa monin eri tavoin ja sama malli ei sovellu jokaiseen kuntaan.

Osallistuva budjetointi tarkoittaa talouden ja demokratian yhdistämistä. Asukkaat otetaan siinä mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Siis pohtimaan ja myös päättämään siitä, mihin taloudelliset resurssit käytetään. Esimerkiksi, miten kevyen liikenteen väylät, viheralueet ja liikuntapaikat toteutetaan tai mihin koulut ja päiväkodit sijoitetaan? Vaikka valtuusto päättääkin kuntatalouden isoista linjoista ja kokonaisuuksista, kuntalaisia kannattaa kuunnella. Tuloksena voi olla osuvammat palvelut ja tyytyväiset asukkaat.

Osallistuvaa budjetointia on neljä tapaa toteuttaa: 1) Tehtävä tai toimiala, jossa asukkaat osallistuvat kunnan jonkin toimialan määrärahojen tai määrärahojen osan käytön suunnitteluun ja päätöksentekoon. 2) Alue tai kaupunginosa, jossa tietyn alueen asukkaat osallistuvat taloutta ja resursseja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon koskien oman alueensa palveluja, infraa tai kehittämistä. 3) Hanke, jossa asukkaat osallistuvat kertaluonteisena rahoitettavan ja toteutettavan hankkeen, investoinnin, remontin tms. suunnitteluun ja päätöksentekoon ja 4) Prosenttiosuus budjetista, jossa kiinteä, vuosittain päätettävä prosenttiosuus koko kunnan tai toimialan budjetista annetaan asukkaiden suunniteltavaksi ja päätettäväksi.

Olen aiemmin tehnyt valtuustoaloitteen osallistuvasta budjetoinnista Forssan kaupungissa. Viime ja tänä vuonna forssalaiset ovatkin päässeet ottamaan kantaa osallistuvan budjetoinnin myötä 20 000 euron määrärahan kohdentamisesta. Tämä kuvaa osallistuvan budjetoinnin toteutusta kolmatta tapaa eli hanketta.

Aiemmassa aloitteessani esitin, että osallistuvasta budjetoinnista kehitettäisiin oma Forssan malli. Osallistuvaa budjetointiahan voidaan edellä kerrotun mukaisesti toteuttaa monella tavalla.

Niin sanottu Forssan malli voisi olla lapsiystävällinen. Nyt olemassa olevan osallistuvan budjetoinnin lisäksi voisi olla lasten ja nuorten osallistuva budjetointi. Kun se toteutetaan lasten ja nuorten käyttöön järkevällä tavalla, he voivat konkreettisesti vaikuttaa verorahojen

käyttöön. Oikeaa rahaa oikeaan kohteeseen on tehokas opetusmenetelmäkin kuntademokratiasta.

Esitän siis, että Forssan kaupungin osallistuvasta budjetoinnista kehitetään lapsiystävällinen Forssan malli.”

Valtuutettu Johanna Häggmanin lisäksi aloitteessa olivat mukana valtuutetut Asta Jaakkola, Topias Kujala ja Irmeli Vinnikainen sekä varavaltuutetut Miina Heikkilä, Eero Hirvikoski ja Päivi Kallionpää.

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

SILA 04.02.2025 § 24

Valmistelija Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, puh. 050 596 5155,
jarmo.pynnönen@forssa.fi

Suomen kaupungeissa on käytössä useita erilaisia lasten ja nuorten budjetointia koskevia toimintamalleja. Helsingin kaupungilla on käytössä ”Nuorten budjetti”, joka on tarkoitettu kaikille 13–17-vuotiaille helsinkiläisille. Myös useilla Suomen kaupungeilla on omia hyviä toimintamalleja.

Vuoden 2026 talousarvion valmisteluun liittyen kaupungin nuorisotoimelle ja hyvinvointipalveluille valmistellaan aloitteen mukaisen Forssan mallin otettavaksi käyttöön vuonna 2026.

Esittelijä Sivistysjohtaja Pynnönen Jarmo

Päätösehdotus Sivistyslautakunta

1. merkitsee tiedokseen aloitevastauksen.
2. toteaa, että kaupungin nuorisotoimi ja hyvinvointipalvelut valmistelevat aloitteen mukaisen Forssan mallin otettavaksi käyttöön vuonna 2026.
3. ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen aloitevastauksen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.